

Abstract

Power is the ability of a country to use resources and facilities to influence international events. To maintain the security and well-being of its citizens, as well as to deal with foreign threats, countries must adopt policies and programs to increase their national capabilities and power. Countries to use new tools and ways to ensure their national interests, the most important of which can be considered the use of soft power. This study is a combination in terms of purpose, exploration, the data of which through interviews with 27 selected experts Collected by snowball method in 1399. The present model has been tested using factor analysis techniques. The data of this research have been collected through a library survey and a questionnaire. The statistical population of this research is all the employees of the Army of the Islamic Republic of Iran. In this study, experts' opinions were used to identify the components of soft power in the army of the Islamic Republic of Iran. Four basic components for soft power were identified, which are: 1- Political and national dimension 2- Media 3- Cultural- 4- Manpower

طراحی الگوی مولفه های قدرت نرم موجود در ارتش جمهوری اسلامی ایران و نقش آن در توان رزمی باتاکید بر بعد رسانه ای

سجاد فرهنگ^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۳/۹

مهران صمدی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۵/۲۳

علی طاهری هشی^۳حمیدرضا حسینی دانا^۴

چکیده

این پژوهش از لحاظ رویکرد ترکیبی، از لحاظ هدف، اکتشافی است که داده های آن از طریق مصاحبه از ۲۷ نفر خبره منتخب به روش گلوله برفی در سال ۱۳۹۹ جمع آوری شده است. الگوی حاضر با استفاده از تکنیک های تحلیل عاملی مورد آزمون قرار گرفته. داده های این تحقیق از طریق بررسی کتابخانه ای گردآوری شده است. جامعه آماری این پژوهش تمامی کارکنان ارتش ج.ا.ا. اشاغل در جایگاه سرتیپی به بالا و دارای حداقل مدرک کارشناسی ارشد و نخبگان و صاحب نظران حوزه رسانه و سیاست هستند. در این پژوهش برای شناسایی مولفه های قدرت نرم در ارتش ج.ا.ا. از نظرات خبرگان استفاده شد که تعداد ۴ مولفه اساسی برای قدرت نرم تعیین شد که عبارتند از: ۱- بعد سیاسی و ملی ۲- رسانه ای ۳- فرهنگی ۴- نیروی انسانی

واژگان کلیدی قدرت نرم، توان رزمی، ارتش جمهوری اسلامی ایران، رسانه

^۱ایران دانشجوی دکتری مدیریت رسانه دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران farhangsajjad@yahoo.com

^۲استاد ارتباطات، دانشگاه آزاد تبریز (نویسنده مسول) mehransamadi22iran@gmail.com

^۳دانشیار مدیریت دولتی، مرکز مطالعات راهبردی ارتش ج.ا.ا. Dr.taheri18@gmail.com

^۴استاد مدیریت رسانه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دماوند hosseiniidana@gmail.com

سازمان های دفاعی جایگاه ویژه ای در میان سازمان های یک کشور دارد زیرا وجود این سازمان ها در یک کوشش موجب تامین امنیت برای کشور و سازمان های موجود در آن کشور شده و به یقین بدون تامین امنیت در هر کشوری هیچ سازمانی توانایی پیشرفت و یا حتی ادامه حیات نخواهد داشت. به طور کلی سازمان های دفاعی در کشور وظیفه خطیر و مهم تامین امنیت آن کشور در مقابل تهدیدات داخلی و خارجی را بر عهده داشته و در واقع این سازمان ها مظهر اراده و آرامش درد جامعه به سازمان دفاعی توانمند در آن کشور بستگی دارد که توانمندی این سازمان ها با بررسی توان رزمی آن سازمان تعیین می شود. (اسلامی و ذولفقاری، ۱۳۹۱: ۴۵)

رسالنه ها به عنوان یک ابزار ارتباطی می تولند تاثیر بسزایی در افزایش عوامل فیزیکی، عوامل غیر فیزیکی و برتر ساز توان رزمی داشته باشد. رسانه ها می توانند از روش های مختلف مانند گردآوری اطلاعات، اطلاع رسانی و نفوذ، عملیات روانی، آموزش، ترویج روحیه شهادت طلبی و ایثار و فداکاری، افزایش انگیزه و روحیه پرسنل نظامی، بالا بردن ایمان پرسنل از طریق ترویج فرهنگ ها و ارزش های دینی و استفاده از آن به عنوان منبع قدرت نرم در عرصه داخلی و بین المللی موجب افزایش توان رزم شود.

با توجه به اینکه ارتش جمهوری اسلامی ایران که یکی از سازمان های بزرگ و مهم کشور و بسیار تاثیر گذار در عرصه داخلی و بین المللی می باشد، نگارنده در این پژوهش سعی در طراحی الگوی مولفه های قدرت نرم موجود در ارتش جمهوری اسلامی ایران و نقش آن در توان رزمی با تاکید بر بعد رسانه ای دارد.

با انجام این تحقیق ارتش جمهوری اسلامی ایران میتولند به شناخت هر چه بهتر منابع قدرت نرم خود پرداخته و با بهره گیری از آن ها به ویژه از بعد رسانه ای پیش از پیش به نمایش اقتدار و نقش خود در عرصه داخلی و بین المللی بپردازد.

پیشینه های داخلی و خارجی :

-سیدمصطفی مدنی و محمد ابراهیم در پژوهشی با عنوان تاثیر رهبری تحول آفرین بر ارتقا توان رزمی در یک سازمان دفاعی که در سال ۱۳۹۴ انجام داده اند به بررسی مولفه های توان

رزمی ورهبری تحول افزین در سازمان پرداخته و در آخر به ارایه مدلی بر اساس یافته های خود پرداخته لند. بر اساس این پژوهش چهار مولفه ملاحظیات فردی، انگیزه های الهام بخش، ترغیب ذهنی و نفوذ ارهانی بر هر سه مولفه توان رزمی (عوامل فیزیکی، عوامل غیر فیزیکی، عوامل برتر ساز) تاثیر گذار می باشند.

- صالح دشتی / محمد اسدی فرد / جلال در پژوهشی با عنوان شناسایی عوامل موثر مدیریتی بر توان رزمی (مطالعه موردی کارکنان مرزبانی آذربایجان غربی) در سال ۱۳۹۷ انجام داده و به ارایه مدلی بر اساس یافته های خود پرداخته اند. که بر اساس نتایج این پژوهش مولفه های روحیه، انگیزه، آموزش، مدیریت، فرهنگ سازی، عوامل قانونی و عوامل قضایی بر توان رزمی یک سازمان نظامی موثر می باشد

اهمیت و ضرورت انجام تحقیق:

با توجه به این که توان رزمی در سازمان های نظامی نشان دهنده میزان کارایی و اثر بخش آن سازمان در هر کشور است و از طرفی رسانه به عنوان یک سازمان مهم جامعه که میتواند تاثیر بسزایی در پیشبرد اهداف سازمان های نظامی و بالخصوص میزان توان رزمی این سازمان ها داشته باشد محقق در صدد این است که به مطالعه مولفه های قدرت نرم موجود در ارتش و نقش آن در توان رزمی با تاکید بر بعد رسانه ای پرداخته است.

کارکردهای رسانه

۳-۱: اقتصاد

حضور وسایل ارتباطی نوین سبب شکل دهی مجدد فرآیند های تولید، توزیع، تجارت و مسایل دیگر اقتصادی و تمرکز زدایی از آنها و نیز تقلیل هزینه ها شده است. امروزه تبلیغات رسانه ای در شبکه های بین المللی به معنای تبدیل شدن یک شرکت به یک برند بین المللی تلقی میشود. کافی است در این خصوص به تبلیغات انحصاری رولکس از شبکه BBC و CCN و یا تبلیغات شرکت های هوایی بین المللی همچون ترکیش یا امارات ایر در شبکه های مهم نگاهی انداخته شود.

۳-۲: آموزش

در هر جریان ارتباطی، رسانه مناسب سهم عمده ای در تسهیل انتقال پیام بین فرستنده و گیرنده دارد. انتقال پیام های آموزشی به آموزش گیرندگان با استفاده از رسانه های آموزشی که جزء تفکیک ناپذیر فرآیند آموزش محسوب میشوند صورت میگیرد و آشنایی با انواع رسانه ها راه را به سوی بهره برداری ثمر بخش از آنها هموار مینماید. امروزه تکنولوژی های ارتباطی، نقش مهمی در آموزش ایفا میکنند. حضور رسانه ها سبب گسترش آموزش در حوزه های ملی و فراملی شده و انتقال اطلاعات نوین و نیز فسخ اطلاعات قدیمی با سرعت صورت میپذیرد. بر اساس تعریف تکنولوژی آموزشی راه انجام آموزش مؤثر، پایدار و عمیق تر، بکارگیری منابع انسانی و غیر انسانی در آموزش است، این منابع، رسانه ها هستند.

توان رزمی

درفرنگ لغت فرهنگستان توان رزم به معنی ترکیبی از عوامل فیزیکی و انسانی و سایر عوامل برای از بین بردن دشمن و انجام ماموریت در میدان جنگ می باشد. توان رزمی وقتی قابل ملاحظه است که با توان رزمی نیروهای مخالف مقایسه شود و در این حالت به آن توان رزمی نسبی میگویند. از عوامل فیزیکی می توان به یگان های مانوری، آتش سازمانی، آتش غیر سازمانی، یگانهای پشتیبانی رزمی و یگانهای پشتیبانی خدمات رزمی اشاره نمود (اسلامی و ذوالفقاری، ۱۳۹۱، ۴۵). توان رزمی در ارتش جمهوری اسلامی ایران از سه مولفه: ۱- عوامل فیزیکی ۲- عوامل غیرفیزیکی ۳- عوامل برتر ساز تشکیل شده است که ترکیب و تلفیق صحیح آنها با یکدیگر می تواند باعث پیروزی در عملیات نظامی شود.

* **عوامل فیزیکی:** عوامل مادی و محسوس که قابل شمارش هستند و با کمیت خود در ایجاد توان و استعداد رزمی برای اجرای ماموریت ایفای نقش می نمایند. عوامل فیزیکی از لحاظ کمیت شامل، نیروهای نظامی، استعداد و تنوع جنگ افزارها، تجهیزات نظامی و... و از نظر یگان های نظامی شامل یگان های رزمی، یگانهای پشتیبانی رزمی، یگانهای پشتیبانی خدمات رزمی است (غفوری و همکاران، ۲۰۱۷).

* **عوامل غیرفیزیکی:** عواملی هستند که کاربرد آنها در موفقیت یک یگان تاثیر بسزایی دارد که عبارتند از ایمان، انگیزه و روحیه، نظم و انضباط دینی و انقلابی، رهبری، آموزش و همیت قسمتی. (نوذری ۱۳۸۹، ۲).

* **عوامل برتر ساز:** عواملی هستند که در میدان نبردها تاثیر گذاشتن بر حرکات و فعالیت‌های یگان نظامی موجب افزایش یا کاهش توان رزمی یگان‌های مزبور می‌شوند. از جمله عوامل برتر ساز عبارتند از: شرایط جوی آب و هوا، استفاده مناسب از زمین، آسیب پذیری و قبول خطر، اشراف اطلاعاتی و حفاظت اطلاعاتی، عملیات روانی. بنابراین از عوامل فوق بایستی در شرایطی بهره‌گرفت که از لحاظ شرایط مکانی و زمانی مناسب و در جهت افزایش توان رزمی یگان در صحنه نبرد باشد در مقابل در صورتی که از این عوامل در زمان و مکان نامناسب بهره‌برداری شود موجب کاهش توان رزمی یگان خواهد شد (نوذری، ۱۳۸۹: ۴).

رویکردهای عمده در تاثیرات رسانه

تاثیر محدود یا حداقلی رسانه

پژوهش لندهمارک در دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ میلادی دعاوی زیادی را که در مورد تاثیرات رسانه وجود داشت رد کرد و نشان داد قدرت نسبت داده شده به رسانه مبالغه آمیز بوده است مطالعات کلیدی در این زمینه از سوی کاتز و لازار و سفلد و جوزف کلاپر انجام شد. این گونه نتیجه‌گیری کرد که ارتباطات جمعی به طور عادی دلیل ضروری و کافی برای اثرگذاری بر مخاطب نیست نتایج مطالعات او در عوض نشان داد نقش رسانه‌های جمعی بیشتر برای استحکام بخشیدن به نگرش‌های موجود است تا اینکه بخواهد آنها را تغییر داده یا نگرش جدیدی بیافریند. (نیوبولد و دیگران ۲۰۰۲: ۳۱ و کوران، ۲۰۰۲: ۱۳۲ تا ۱۳۹. به نقل از جیمی مک نامارو، ۲۰۰۳)

بازگشت به رسانه‌های قدرتمند

در مرحله اول بر قدرت مطلق رسانه‌ها تاکید می‌شد در مرحله دوم نظریات حول و حوش تاثیرات حداقلی رسانه‌ها می‌گردید مرحله سوم رسانه‌ها را عاملی قدرتمند می‌دانستند

داند که دارای آثار اجتماعی و سیاسی قابل ملاحظه‌ای است دنیس مک کوایل در کتاب نظریه های ارتباطات جمعی بیان می کند. (همان، ۳۵۷)

احیای تفکر چپ در دهه ۹۰ نیز اهمیت بسیاری در این خصوص داشت زیرا بر تأثیر قوی رسانهها بر مشروعیت بخشی و کنترل برای تامین منافع دولت های سرمایه داری یا بروکراتیک صحنه می گذاشت. (همان، ۳۵۸)

در واقع تفکر اقتصاد سیاسی با این ایده که ساختارهای سیاسی و اقتصادی بر روی مخاطبان رسانه ها تاثیر می گذارند موافق است دیدگاه های اقتصاد سیاسی درباره رسانه نشان دهنده این بود که رسانه از طریق مقاصد اخلاقی کنش اجتماعی را هدف قرار داده است. (نیوبولد و دیگران، ۲۰۰۲: ۲۴۹)

روش اجرای پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، توسعه ای و کاربردی است. پژوهش، ترکیبی و از نوع پژوهش های متوالی - اکتشافی است. این پژوهش از جهت روش انجام آن، در زمره تحقیقات توصیفی-تحلیلی می باشد. همچنین روش گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر، روش کتابخانه ای-اسنادی و روش مطالعات میدانی (پیمایشی) و پرسشنامه ای است. برای گردآوری نظریات خبرگان در مورد شناسایی عوامل تاثیر گذار بر موضوع پژوهش و معیارهای سنجش آن ها از روش مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده شده است. همچنین به منظور گردآوری داده های مورد نیاز جهت آزمون الگویی که طراحی شده از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است که برای هر یک از متغیر های اصلی موجود در الگو یک پرسشنامه مجزا طراحی شده و سوالات پرسشنامه این پژوهش از نوع سوالات بسته بوده و از یک مقیاس اندازه ۵ درجه ای مشابه مقیاس لیکرت استفاده شده است.

روایی داده های کیفی از طریق تعریف دقیق جامعه آماری، انتخاب درست نمونه پژوهش و طراحی پرسش های مصاحبه براساس پژوهش های پیشین محقق می شود. در این پژوهش با استفاده از نظریه پردازی زمینه بنیان به جمع بندی و تحلیل داده ها پرداخته می شود.

جامعه آماری

جامعه اماری پژوهش شامل فرماندهان و پرسنل نیرو های ارتش ج.ا.ا که دارای ویژگی هایی (۱- نظامی ۲- تجربه و سوابق خدمت بیست سال به بالا ۳- میزان تحصیلات کارشناسی ارشد به بالا ۴- جایگاه شغلی ۱۷ به بالا) و نخبگان و صاحب نظران حوزه رسانه و سیاست تشکیل داده است که در حوزه تحقیق صاحب نظر محسوب می شوند، می باشد که با استفاده از روش نمونه گیری گلوله برفی یا زنجیره ای افراد موجود در نمونه تحقیق انتخاب شدند در پژوهش حاضر ۲۷ مصاحبه اجرا شد که از مصاحبه بیست و دوم، دیگر مفهوم جدیدی از داده ها به دست نیامد و اشباع نظری داده ها حاصل شد.

mehransamadi22iran@gmail.com

mehransamadi22iran@gmail.com

mehransamadi22iran@gmail.com

یافته های پژوهش

جدول (۱): اطلاعات جمعیت شناسی پژوهش (منبع: یافته های پژوهشگر)

درصد فراوانی	تعداد فراوانی	تعداد		شرایط مشارکت کنندگان	
		مرد	زن		
۳۰٪	۸	۶	۲	بین ۳۰-۴۰ سال	
۴۸٪	۱۳	۱۲	۱	سن بین ۴۰-۵۰ سال	

۱۹٪	۵	۵	-	بین ۵۰ - ۶۰ سال	
۳٪	۱	۱	-	بیشتر از ۶۰ سال	
۱۰۰٪	۲۷	۲۴	۳	جمع	
۲۲٪	۶	۶	-	کارشناسی ارشد	میزان تحصیلات
۷۸٪	۲۱	۱۸	۳	دکتری	
۱۰۰٪	۲۷	۲۴	۳	جمع	
۸٪	۲	۱	۱	بین ۵ - ۱۰ سال	سابقه کار
۲۲٪	۶	۵	۱	بین ۱۰ - ۱۵ سال	
۱۹٪	۵	۴	۱	بین ۱۵ - ۲۰ سال	
۲۶٪	۷	۷	-	بین ۲۰ - ۲۵ سال	
۲۲٪	۶	۶	-	بین ۲۵ - ۳۰ سال	
۳٪	۱	۱	-	بیشتر از ۳۰ سال	
۱۰۰٪	۲۷	۲۴	۳	جمع	

توصیف داده های مدل تحقیق

جدول شماره (۲) ویژگی های کلی جمعیت شناختی در بخش پرسشنامه (منبع: یافته های پژوهشگر)

ویژگی های جمعیت شناختی							
سن	فراوانی	تحصیلات	فراوانی	سابقه کار	فراوانی	جنسیت	فراوانی

کمتر از ۳۰ سال	۳۲ نفر	کمتر از فوق دیپلم	۴ نفر	کمتر از ۵ سال	۸ نفر	مرد	۱۶۱ نفر
۳۱ تا ۴۰ سال	۶۰ نفر	فوق دیپلم	۳۸ نفر	بین ۶ تا ۱۰ سال	۲۹ نفر	زن	۰
۴۱ تا ۵۰ سال	۴۷ نفر	لیسانس	۶۶ نفر	بین ۱۱ تا ۱۵ سال	۳۳ نفر	---	---
بالاتر از ۵۱ سال	۲۲ نفر	فوق لیسانس و بالاتر	۴۳ نفر	بین ۱۶ تا ۲۰ سال	۴۲ نفر	---	---
-----	-----	-----	-----	بیشتر از ۲۱ سال	۴۹ نفر	---	---
جمع کل	۱۶۱ نفر	---	۱۶۱ نفر	-----	۱۶۱ نفر	---	۱۶۱ نفر

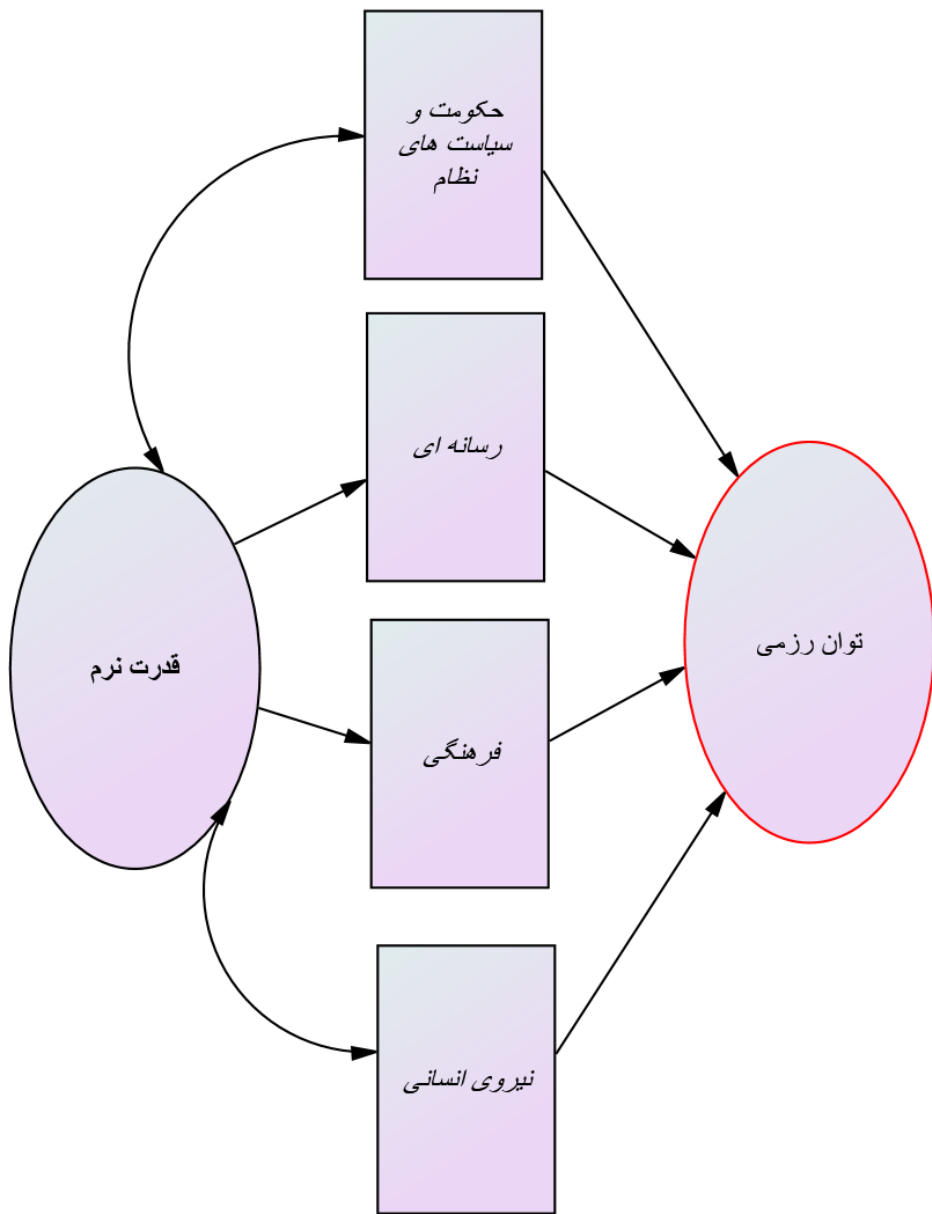
توصیف داده های مدل تحقیق

رای دستیابی به اهداف پژوهش و براساس رویکرد کیفی، مصاحبه ها و بررسی اسناد و مدارک کتابخانه ای مورد تحلیل محتوای قرار گرفت به منظور تجزیه و تحلیل داده های حاصل از مصاحبه و تحلیل اسناد از روش کدگذاری باز و محوری استفاده شده است. واحد تحلیل در این مطالعه جمالت، عبارات و یا واژه های هستند که اشاره به منابع قدرت نرم، عملکرد و نقش رسانه، نقش پرسنل و فرماندهان در ارتقای توان رزمی ارتش ج.ا.ا. دارند. و همچنین شاخص

های پیشنهادی توسط مصاحبه شوندگان نیز به عنوان واحد تحلیل قرار گرفته اند، متون به دقت مورد مطالعه و هر جمله یا عبارتی که اشاره به موارد فوق داشته است کد گذاری شده است (کدگذاری باز). عمل کد گذاری به صورت جداگانه برای تحلیل محتوای مصاحبه ها و نیز اسناد انجام گرفت. سپس کدهای استخراجی از مصاحبه ها و اسناد با کدهای استخراجی درمبانی نظری در کنار هم قرار داده شدند. در ادامه عمل کد گذاری دوباره انجام گرفت به موارد مشترک هر کدام یک کد و به موارد مختص هر کد گذاری نیز کدهای جداگانه اختصاص داده شد تا مقوله ها تشکیل گردیدند و مقوله ها هم راستا با هم ابعاد الگورا تشکیل دادند و ابعاد الگو با هم مفهوم کلی را تبیین نمودند.

روش تحلیل داده ها

یکی از تکنیکهای تحلیلی مناسب در تحقیقات کیفی، تحلیل مضمون است از تحلیل مضمون می توان به خوبی برای تدوین و تحلیل شبکه مضامین استفاده نمود شبکه های مضامین، نگاره هایی شبکه های هستند که به طور خلاصه مضامین اصلی مرتبط با داده ها را نشان میدهند (آتراید استیرلینگ، ۲۰۰۱) تحلیل مضمون یک روش تحلیل کیفی است که کمتر به آن پرداخته شده اما به طور گسترده مورد استفاده قرار گرفته است (بویاتزیس، ۱۹۹۸، رولستون، ۲۰۰۱)

شکل شماره (۱) الگوی طراحی شده برای قدرت نرم رسانه ای در جهت ارتقای توان رزمی ارتش ج.ا.ا. (منبع یافته های پژوهشگر)

باتوجه به جدول شماره ۲ رتبه بندی عوامل بر اساس فراوانی، الگوی قدرت نرم رسانه ای در ارتقای توان رزمی ارتش ج.ا.ا، بر اساس ۲۷ مصاحبه، که مصاحبه شوندهگان نظر داده اند و تایید کردند. به صورت جداگانه برای ابعاد سیاسی و ملی، رسانه ای، فرهنگی، نیروی انسانی از شماره ۱ الی ۴ رتبه بندی شد.

جدول (۳): تحلیل فراوانی متغیرهای استفاده شده در الگوی طراحی شده و رتبه بندی عوامل بر اساس فراوانی (منبع: یافته‌های پژوهشگر)

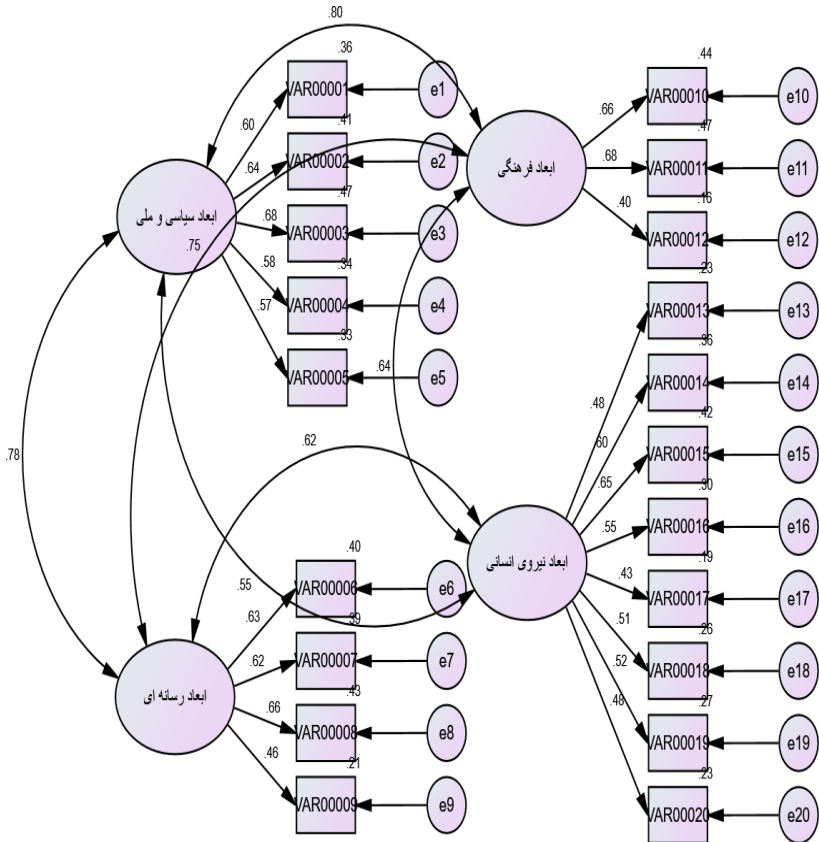
مقوله ها	مفاهیم	فراوانی	درصد فراوانی	رتبه براساس فراوانی
ابعاد سیاسی و ملی	حکومت و سیاست های نظام	۲۳	۸۵.۲٪	۴
	بودجه اختصاص یافته به ارتش	۲۷	۱۰۰٪	۱
	تغییر قوانین نیروهای مسلح	۲۶	۹۶.۳٪	۲
	نیروهای مسلح موازی در داخل کشور	۲۵	۹۲.۵٪	۳
	نیروهای مسلح کشورهای دیگر	۲۱	۷۷.۸٪	۵
	رسانه ملی	۲۷	۱۰۰٪	۱

۲	۹۶.۳٪	۲۶	رسانه های نوین	ابعاد رسانه ای
۴	۸۱.۵٪	۲۲	رسانه های خارجی	
۳	۸۸.۹٪	۲۴	امکانات سخت افزار و نرم افزاری	
۲	۸۸.۹٪	۲۴	ولایت مداری	ابعاد فرهنگی
۳	۷۴٪	۲۰	تفکر بسیجی	
۱	۱۰۰٪	۲۷	خدمات محوری	
۷	۷۴٪	۲۰	خلاقیت	ابعاد نیروی انسانی
۵	۸۱.۵٪	۲۲	مشارکت در تصمیم گیری سازمان	
۳	۸۸.۹٪	۲۴	نخبگان و اساتید درون سازمانی	
۲	۹۶.۳٪	۲۶	نخبگان و اساتید برون سازمانی	
۶	۷۷.۸٪	۲۱	آموزش	
۸	۵۹.۳٪	۱۶	جلسات پرسش و پاسخ	

۴	۸۵.۲٪	۲۳	بهبود ارتباطات سازمانی
۱	۱۰۰٪	۲۷	بهبود معیشت پرسنل

تحلیل عاملی تاییدی مقیاس متغیرهای تحقیق

نتایج تحلیل عاملی مقیاس متغیرهای تحقیق در شکل شماره ۲ ارائه شده است. این مقیاس شامل ۴ متغیر پنهان و ۲۰ متغیر قابل مشاهده می باشد.

شکل شماره (۲) تحلیل عاملی تاییدی متغیرهای تحقیق

نتایج بدست آمده از مدل در جدول نمایش داده شده است.

جدول شماره (۴) شاخص های برازش متغیرهای تحقیق

S RM R	P CF I	P NF I	P RA TIO	R FI	I FI	G FI	C FI	N FI	R MS EA	X 2/d f	م دل
۰ ۰/۸ <	۵ >۰/	۵ >۰/	۱۵ >۰	۹ ۰/	۹ >	۹ >۰/	۹ >۰/	۹ >۰/	۱ <۰/	۲ <	م یزان قابل قب ول
۰ ۰/۵۴	۶ ۰/۱	۵ /۱۲ ۰	۸ ۰/۲۶	۹ /۹ ۰	۹ ۰/	۹ /۲۳ ۰	۹ /۶۸ ۰	۹ /۶۶ ۰	۰ ۰/۲۶	۲ ۱/۱	م حا سبه شده

جدول شماره (۵) نتایج حاصل از تخمین بار عاملی

سوالات	بار عاملی	آماره تی
Q1	.596	3.807
Q2	.641	3.855
Q3	.684	3.926
Q4	.581	3.873
Q5	.573	3.876
Q6	.630	3.764

سوال‌ات	بار عاملی	آماره تی
Q7	.625	3.718
Q8	.659	3.886
Q9	.462	3.855
Q10	.662	3.893
Q11	.682	3.779
Q12	.403	3.734
Q13	.479	3.604
Q14	.598	3.888
Q15	.647	3.914
Q16	.551	3.832
Q17	.432	3.952
Q18	.513	3.805
Q19	.518	3.850
Q20	.478	4.013

نتیجه‌گیری

الگوی نهایی این تحقیق از تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل بدست آمد که به شرح شکل ۲می باشد. که این الگو از چهار بعد و بیست مولفه تشکیل شده است. که ابعاد این الگو شامل بعد سیاسی و ملی، بعد رسانه‌ای، بعد فرهنگی و بعد نیروی انسانی می باشد. بنابراین با توجه به پیشینه‌های پژوهش از آنجایی که تاکنون پژوهشی که به طور مستقل و مفصل به بررسی طراحی الگوی مولفه‌های قدرت نرم موجود در ارتش جمهوری اسلامی ایران و نقش آن در توان رزمی با تاکید بر بعد رسانه‌ای، پرداخته باشد یافت نشد، بنابراین یافته

های پژوهش حاضر با پژوهش های پیشین تفاوت های آشکاری دارد که در ذیل بدان اشاره می شود.

اولین بعد این الگو بعد سیاسی و ملی می باشد که این بعد از پنج مولفه (۱: بودجه اختصاص یافته به ارتش ۲: تغییر قوانین نیروهای مسلح ۳: نیروهای مسلح موازی در کشور ۴: حکومت و سیاست های نظام ۵: نیروهای مسلح کشورهای بیگانه) در این تحقیق تشکیل شده است. هر حکومت و دولتی برای تامین امنیت و حفظ استقلال و تمامیت ارضی و تامین اهداف و آرمان های خود نیاز به نیروهای مسلح قوی، مقتدر و سازمان یافته دارد. جمهوری اسلامی ایران نیز پس از استقرار برای برقراری نظم، حفظ امنیت و دفع تهدیدات داخلی و خارجی و دستیابی به اهداف و آرمان های خود نیروهای مسلحی را فراهم نموده است

دومین بعد رسانه ای می باشد که این بعد از چهار مولفه (۱: رسانه ملی، ۲: رسانه های نوین ۳: امکانات سخت افزاری و نرم افزاری ۴: رسانه های خارجی) در این تحقیق تشکیل شده است که رسانه به عنوان یکی از منابع قدرت نرم در این تحقیق بشمار می آید که افزایش نقش رسانه ها در حوزه های مختلف زندگی بشری سبب شده است که از این ابزار در تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی ... و حتی مناقشات بین المللی استفاده بهینه شود

سومین بعد این الگو بعد فرهنگی می باشد که از سه مولفه (۱: خدامحوری ۲: ولایت مداری ۳: تفکر بسیجی) در این تحقیق تشکیل شده است که امروزه فرهنگ به عنوان یکی از مباحث مهم و اساسی در سازمان بشمار می رود.

چهارمین بعد این الگو بعد نیروی انسانی می باشد که از هشت مولفه (۱: بهبود معیشت پرسنلی ۲: نخبگان و اساتید برون سازمانی ۳: نخبگان و اساتید درون سازمانی ۴: بهبود ارتباطات سازمانی ۵: مشارکت در تصمیم گیری سازمان، ۶: آموزش ۷: خلاقیت ۸: جلسات پرسش و پاسخ) در این تحقیق تشکیل شده است که نیروی انسانی متخصص و دانش مدار جزء دارایی های یک سازمان و به عنوان مهمترین مزیت رقابتی و کمیاب ترین منبع در دنیای امروز است.

در بررسی میزان اثرگذاری هر کدام از مولفه ها بر ارتقای توان رزمی ارتش ج.ا. معلوم شد که شاخص های موثر به ترتیب و نقش آنها در ارتقای توان رزمی ارتش ج.ا. ابعاد تنداز: در

بعدهای سیاسی و ملی (۱): بودجه اختصاص یافته به ارتش ۲: تغییر قوانین نیروهای مسلح ۳: نیروهای مسلح موازی در کشور ۴: حکومت و سیاست های نظام ۵: نیروهای مسلح کشورهای بیگانه (در بعد رسانه ای) (۱): رسانه ملی، ۲: رسانه های نوین ۳: امکانات سخت افزاری و نرم افزاری ۴: رسانه های خارجی (در بعد فرهنگی) (۱): خدمات محوری، ۲: ولایت مداری، ۳: تفکر بسیجی (در بعد نیروی انسانی) (۱): بهبود معیشت پرسنلی ۲: نخبگان و اساتید برون سازمانی ۳: نخبگان و اساتید درون سازمانی ۴: بهبود ارتباطات سازمانی ۵: مشارکت در تصمیم گیری سازمان، ۶: آموزش ۷: خلاقیت ۸: جلسات پرسش و پاسخ می باشد.

محدودیت های پژوهش

۱. این تحقیق با توجه به مرحله کیفی آن (تحلیل محتوای اسناد و مصاحبه ها) تحت تاثیر برداشت های محقق قرار گرفته است. بنابراین احتمال تغییر مدل در صورت انجام توسط محققان دیگر وجود دارد.
۲. با توجه به استفاده از روش تحلیل عاملی تاییدی برای طراحی مدل، استفاده از روش های دیگر احتمال تیر مدل را می دهد.
۳. با توجه به اینکه این الگو در بین جامعه ارتش ج.ا.ا طراحی گردیده است استفاده از این مدل در بین سایر نیروهای مسلح موازی در کشور نیازمند بومی سازی با شرایط موجود در بین نیروها می باشد.
۴. استراتژیک و محرمانه بودن دستاوردهای نظامی کشورها: با توجه به استراتژیک و نظامی بودن حوزه تحقیق بیشتر کشورها دستاوردهای خود را محرمانه لحاظ نموده که این امر دستیابی محقق را به پیشنهاد تحقیقات خارج از کشور محدود کرده بود.
۵. در دسترس نبودن شرکت کنندگان به دلیل شیوع ویروس کرونا
۶. انجام روش مصاحبه که خیلی وقت گیر بود و نیاز به زمان زیادی داشت.

منابع

- * اس. نای، جوزف؛ قدرت نرم؛ ابزارهای موفقیت در سیاست بین الملل، (ترجمه): سید محسن روحانی — مهدی ذوالفقاری (با مقدمه دکتر اصغر افتخاری) - دانشگاه امام صادق(ع) ۱۳۸۹.
- * آشتیانی، محمدرضا. ۱۳۹۰ تبیین مؤلفه‌های نظری عوامل غیرفیزیکی تأثیرگذار بر توان رزمی نیروهای نظامی، فصلنامه راهبرد دفاعی، سال نهم، شماره ۳۲، ص ۱۰۹-۶۹.
- * افراسیابی، رویا و فرهادی، علی، ۱۳۹۸، تحلیلی بر الگوهای فرهنگ سازمانی و کاربرد آنها در آموزش و پرورش

- *افراخته، عبدالحمید، ۱۳۹۷، مدیریت قدرت نرم رسلنه های نوین در جنگ نرم، سومین کنفرانس بین المللی مدیریت، حسابداری و حسابرسی پویا، تهران
- *بانی گل، افسانه و مومنی، سیدجواد و بادبر، مریم، ۱۳۹۸، آموزش و پرورش و مقابله با آسیب های رسانه های نوین (تاکید بر قدرت نرم انقلاب اسلامی)، چهارمین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در آموزش و پژوهش، محمودآباد
- * بائر: ۱۹۶۰ به نقل از مک کوایل (۳۵۵) * برجعلی زاده، محمد، جعفری، علی، کردی. (۲۰۲۰). نقش فناوری های نوین ارتباطی در جابجایی قدرت در نظام بین الملل. نشریه علمی دانش سیاسی، ۱۶(۲)، ۳۶۱-۳۸۶. * پیشگامی فر، زهرا. فراهانی مرتضی، مبلغی عبدالمجید، ارایه مدل تصمیم گیری چند شاخصه فازی برای مقایسه قدرت نرم کشورها، فصلنامه سیاست های جهانی، دوره ۴ شماره ۳، پاییز ۱۳۹۴
- * جوزف نای، کاربرد قدرت نرم، ترجمه سید رضا میرطاهری، فصلنامه راهبرد دفاعی، سال دوم، شماره ششم زمستان ۱۳۸۶
- * حیدری، جعفر و مسعودنیا، حسین و دوازده امامی، سید غلامرضا و رهبر قاضی، محمود رضا، ۱۳۹۹، تجزیه و تحلیل تأثیر رسانه های نوین بر قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران (با تأکید بر مقایسه هویت فرهنگی ملی و دینی زنان و مردان)
- * خداینده لو، مهدی؛ کرمی، غلامرضا و تالانه، عبدالرضا. (۱۳۹۶). تدوین مدل گزارشگری سرمایه انسانی در حسابداری. فصلنامه علمی - پژوهشی، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۶(۲۳)، ۶۳-۷۷.
- * خسروی، مرتضی ۱۳۸۹ طرح کلی نظریه امنیت در قرآن، فصلنامه بصیرت و تربیت اسالمی، سال هفتم، شماره ۱۵ ص. ۹۵-۱۰۸
- * خودسیانی، مصطفی. و خان احمدی، اسماعیل. ۱۳۸۹ بررسی نقش روحیه در دفاع مقدس و جنگ آینده، فصلنامه راهبرد دفاعی، دوره ۱۱، شماره ۴۲، صص ۱۱۰-۶۷
- * دانایی فرد، حسن و امامی، سید مجتبی. (۱۳۸۶). استراتژی پژوهش کیفی: تاملی بر نظریه پردازی داده بنیاد، اندیشه مدیریت. ۱(۲)، ۶۹-۷۹.

* رشیدزاده، فتحاله. عاشوری، ذبیح‌اهل. و شهرامفر، جعفر ۱۳۹۰ الگوی راهبردی تحکیم و توسعهی اقتدار دفاعی امنیتی جمهوری اسلامی ایران، مطالعات دفاعی استراتژیک، شماره ۴۶، صص ۱۴۲-۱۲۱

* ساروخانی، باقر؛ جامعه‌شناسی ارتباطات، چاپ سوم، انتشارات اطلاعات، تهران ۱۳۷۳

* سیلان اردستانی حسن ۱۳۸۳ عملیات روانی و دیپلماسی رسانه‌ای، فصلنامه عملیات روانی، شماره ۷

* سورین، ورنو. تانکارد، جیمز؛ نظریه‌های ارتباطات، (ترجمه) دکتر علیرضا دهقان. انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۸۱

* شکوهی، حسین. قادر رحمتی، کرامت. و کیان طاهری، علیرضا ۱۳۹۱ تعیین عوامل برترساز ارتقای توان رزمی در مقابله با تهدیدات ناهمگون، فصلنامه دفاع ملی نشریه علمی دانشکده دفاع ملی دانشگاه عالی دفاع ملی، سال اول، شماره ۲، صص ۶۵-۶۴.

* شرف‌الدین سید حسین تبیین نقش رسانه‌های جمعی در انتقال ارزش‌های اجتماعی (باتاکید بر رسانه ملی)

* شیروانی فرشید تبلیغات بریتانیا در جنگ جهانی دوم: (کاربرد مدل لس ول در پوشش رسانه‌ای دانشگاه تهران)

* صالحی دشتی و محمد اسدی، فر، شناسایی عوامل مدیریتی موثر بر ارتقای توان رزمی (مطالعه موردی کارکنان مرزبانی استان اذربایجان غربی)، دوره ۷، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صص ۳۵-۶۱

* طاووسی، احمدرضا، بررسی نقش تبلیغات در جنگ تحمیلی، وزارت علوم و تحقیقات و فناوری، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم انسانی ۱۳۷۸

* طاهری، علی ۱۳۹۵ مختصات الگوی تهدیدات صحنه نبردهای آینده در سال ۱۴۰۴ با استفاده از روش نظریه داده بنیاد، فصلنامه آینده پژوهی دفاعی، دوره ۱۱، شماره ۱، صص ۱۰۹-۱۲۷

*عرب پور، امیرحسین، ۱۳۹۹، نقش دیپلماسی اقتصادی در افزایش قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران، سیزدهمین کنگره ملی پیشگامان پیشرفت، تهران

*غفوری، داود، حسنقلی پور، طهمورث، خیراندیش، مهدی، ... و منصور. (۲۰۱۷). الگوی عملیاتی سنجش شایستگی فرماندهان راهبردی در راستای ارتقاء توان رزمی با رویکرد جنگ های ناهمتراز. مطالعات بین رشته ای دانش راهبردی، ۲۹(۲۹)، ۵۳-۷۴.

*فرهادی، علی. و صادقی، امیر ۱۳۹۵ الزامات توسعه منابع انسانی سازمانهای نظامی در افق ۱۴۱۰ و تأثیر آن بر توسعه دفاعی، مجله آینده پژوهی دفاعی، دوره ۱، شماره ۳، ص ۶۳-۳۵.

*قالیباف، محمداقرا، تدوین چشم انداز امنیتی مطلوب جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر مولفه های ژئوپولوتیکی، مطالعات راهبردی بسیج سال، بهار ۱۳۹۸، ش ۸۲، ص ۱۲۹-۱۵۸

*کاستلز، مانوئل؛ عصر اطلاعات؛ قدرت؛ هویت، (ترجمه) حسین چاوشیان، تهران، طرح نو، ۱۳۸۰

*ماه پیشانیان مهسا، چالش های قدرت نرم امریکا ۱۳۹۲، مجله مطالعات منطقه ای، شماره ۴۸، ص ۱-۳۰

*محمدی، منوچهر، منابع قدرت نرم، سرمایه اجتماعی نظام جمهوری اسلامی ایران تابستان ۱۳۸۸، شماره ۱۶، ص ۲۲

*مصطفوی، سیدرضا. و آشتیانی، محمدرضا ۱۳۹۲ راهبردهای بهره‌گیری از نیروهای مردمی در تامین نیازمندیهای انسانی بخش دفاع، فصلنامه راهبرد دفاعی، (۴۲)، صص ۱-۳۰

*مکنزی، کنت ۱۳۸۵ چشم انداز مشترک ارتش آمریکا در افق ۲۰۲۰، ترجمه عبدالمجید حیدری و محمد تمنایی، تهران

*نوذری، فضل الله ۱۳۹۲ دکترین نبرد زمینی در محیط جنگ ناهمتراز با رویکرد دفاع همه جانبه، مجله سیاست دفاعی، سال بیست و دوم، شماره ۸۵، صص ۱۳۶-۸۹

*نوذری، فضل الله، ۱۳۸۹، مفاهیم توان رزمی و اصول جنگ، چاپ اول، تهران، دانشکده و پژوهشکده علوم دفاعی

* نیویل و دیگران، ۲۰۰۲: ۳۱. کوران، ۲۰۰۲: ۱۳۲ تا ۱۳۹، به نقل از جیمی مک نامارو، (۲۰۰۳)

* وثوقی، عبدالله، مدل سازی نرم تصویرارزش آینده براساس رویکرد ساختاری-تفسیری، فصلنامه آینده پژوهی دفاعی سال دوم، شماره ۵، تابستان ۱۳۹۶، ص ۸۳-۱۱۰

منابع لاتین

* Ahrari, E. (2010). Transformation of America's Military and Asymmetric War, Comparative Strategy, 29: 223-244.

* Bell, W. (2008). Foundations of futures studies, values, objectivity, and the good society. volume 2. Transaction publishers. Publishers

* Cohen, R. & Havlin, S. (2010). Complex networks: structure, robustness and function: Cambridge University Press.

J. S. Nye (2020). "Limits of American Power". Political Science Quarterly. Vol. 117, No. 4*

*Scales. J. & ROBERT. H. (2001). Future Warfare: Anthology Revised Edition: U.S. Army War College. *Smith, J. J. (2013). Tomorrow's Air Force: Tracing the past, shaping the future. Indiana University Press. <https://www.globalfirepower.com>, 2017 Military Strength Ranking.

* Smith, R. (2005). The Utility of Force: The Art of War in the Modern Age, London: Allen Lane

* Wood, D. L. (2015). Assessing America's Ability to Provide for the Common Defense, Index of U.S. Military Strength

* The British Ministry of Defense. (2010). The Future Character of Conflict, MOD, DCDC Strategic Trends Programmed, February

* The White House, Washington. (2012). Sustaining U.S. Global Leadership: Priorities for 21 St Century Defense

Nata C. Crawford (2002) "Argument and Change in World Politics", Cambridge University*

Fraser Cameron (2004) "The Future of Europe", Routledge